

Revisionsrapport

Granskning av delårsrapport 2018

Örebro kommun

*Angelica Birgerson
Stina Björnram*

*Rebecka Hansson
Certifierad kommunal
revisor*

*Oktober
2018*

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.3.	Revisionskriterier	3
2.4.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	5
3.1.	Lagens krav och god redovisningssed	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Bedömning.....	7
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	7
3.2.1.	Iakttagelser	7
3.2.2.	Bedömning.....	8

1. *Sammanfattning*

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2018-01-01 – 2018-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018.

- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall delvis är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.

2. Inledning

2.1. Bakgrund

Kommuner är skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början och i revisorernas uppgift ingår att granska kommunens delårsrapport.

Delårsrapporten ska omfatta en period av minst hälften och högst två tredjedelar av räkenskapsåret och den ska innehålla en översiktlig redogörelse för utvecklingen av kommunens verksamhet och resultat sedan föregående räkenskapsårs utgång.

Kommunen skall formulera verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning i budgeten. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapport och årsredovisning.

Revisionsobjekt är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande.

2.2. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med fullmäktiges behandling av densamma.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

2.3. Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL), kap 9:9 a
- Lag om kommunal redovisning (KRL), kap 9
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22, Delårsrapport
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning
- Fullmäktiges anvisningar avseende delårsrapport

2.4. Avgränsning och metod

Granskningen av delårsrapporten avgränsas till följande:

- översiktlig granskning av det siffermässiga bokslutet per 2018-08-31,
- förvaltningsberättelsens innehåll,

- hur kommunen redovisar hur väl det prognostiserade resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning (både finansiella och verksamhetsmässiga mål).

Granskningen utgår från Vägledning 4, Granskning av delårsrapport, utgiven av Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen sker genom analytisk granskning och intervjuer med nyckelpersoner som är ansvariga för delårsrapportens upprättande.

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild. Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen till den information som ingår i delårsrapporten. Detta utesluter inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt ISA och god revisions-sed i övrigt har.

Rapportens innehåll har sakgranskats av medarbetare på ekonomiavdelningen.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Lagens krav och god redovisningssed

3.1.1. Iakttagelser

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 438,3 mnkr (593,8 mnkr, delår 2017).

Delårsrapporten består av en förvaltningsberättelse samt resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys. Sammanställd redovisning upprättas och presenteras jämte kommunens i de finansiella rapporterna.

Översiktlig förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen innehåller uppgift om händelser av väsentlig betydelse som inträffat under eller efter delårsperiodens slut, men innan delårsrapporten upprättas.

Upplysningar om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet beskrivs.

En samlad, övergripande redovisning av kommunens investeringsverksamhet framgår av förvaltningsberättelsen. Investeringsverksamheten beskrivs både verbalt och i tabellform. Även bolagens investeringsverksamhet beskrivs.

En redovisning av hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten görs. Det prognostiserade resultatet uppgår till 334,6 mnkr vilket är 58,3 mnkr bättre än budgeterat. I prognosen ingår jämförelsestörande poster på 235,7 mnkr.

Av driftredovisningen framgår att nämnderna sammantaget prognostiserar ett underskott om -155,3 mnkr per helår. De största underskotten återfinns hos gymnasienämnden (-17,6 mnkr), vård- och omsorgsnämnd väster (-32,5 mnkr) och vård- och omsorgsnämnd öster (-62,5 mnkr). I det prognostiserade underskottet hos gymnasienämnden ingår kostnader motsvarande -5,8 mnkr för personalomställningar samt en ramförstärkning med 1,7 mnkr för gymnasiesärskolan. De effektiviseringskrav som ställts på verksamheten har inte klarats av. Vård- och omsorgsnämndernas underskott förklaras av hemvårdens stora negativa avvikelser mot budget, åtgärder har vidtagits men dessa har inte givit någon effekt. Hemvården prognostiserar en negativ budgetavvikelse på -26,5 mnkr för väster och -63 mnkr för öster.

En bedömning av balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen lämnas. Årets balanskravsresultat prognostiseras till 318 mnkr då resultatet justerats med realisationsvinster uppgående till -14 mnkr. Inga underskott från tidigare år finns att återställa. Nuvarande prognos indikerar även att kommunen har möjlighet att sätta av ytterligare medel till resultatutjämningsreserven, RUR.

Upplysningar om hur den kommunala koncernen definierats/avgränsats, vilka juridiska personer den består av och hur den förändrats i sin sammansättning under delårspe-

rioden framgår. Rådhuskoncernens resultat för helåret 2018 beräknas bli en vinst uppgående till 189 mnkr före skatt och utdelning till kommunen vilket är ca 59 mnkr bättre än budget. Det är framförallt Örebrobostäder (41 mnkr) och Futurum (23 mnkr) som gör ett bättre resultat än budget. För perioden redovisar koncernen en vinst på 275 mnkr vilket är 25 mnkr bättre än förra året.

Finansiella rapporter

Delårsrapporten innehåller resultat- och balansräkning samt noter. Räkenskaperna omfattar periodens utfall samt jämförelsetal i enlighet med gällande rekommendation. Sammanställda räkenskaper ställs upp jämte kommunens och omfattar de bolag som ska ingå.

Resultaträkning mnkr	Utfall delår 2018	Utfall delår 2017	Prognos 2018	Avvikelse mot budget
Verksamhetens intäkter	1 773,0	1 578,7	*	*
Verksamhetens kostnader	- 6 939,9	- 6 422,2	*	*
Avskrivningar	- 152,2	-161,3	- 244,0	6,0
Verksamhetens nettokostnader	- 5 319,1	- 5 004,8	- 8 344,1	73,9
Skatteintäkter	4 438,5	4 288,3	6 667,3	-24,2
Generella statsbidrag och utjämning	1 223,1	1 119,4	1 854,1	10,3
Finansiella intäkter	113,6	203,2	177,5	-13,7
Finansiella kostnader	- 17,9	- 12,2	-22,4	9,8
Perioden/årets resultat	4 38,2	593,9	332,4	56,1

Tabellen visar kommunens resultaträkning i jämförelse med föregående års delårs utfall, prognos per helår samt avvikelse mot budget. Verksamhetens kostnader har ökat med 517,7 mnkr (8 procent) jämfört med augusti 2017, även verksamhetens intäkter har ökat med 194,3 mnkr (12,3 procent). Ökningen gällande verksamhetens kostnader beror bland annat på ökning av kostnader för lokalhyror samt ökade kostnader för månadslöner. Den främsta förklaring till ökningen av intäkterna avser försäljning av mark till bostadsrättsförening samt att driftbidragen totalt sett ökat.

Skatteintäkterna samt generella statsbidrag och utjämning har tillsammans ökat med 253,9 mnkr (5,9 procent).

Vid granskningen av periodens resultat- och balansräkning för kommunen har följande väsentliga avvikelser noterats:

- Tidigare års intäkter från Migrationsverket (fram till och med 2016) har inte periodiserats korrekt utan ligger som ett ackumulerat överskott i balansräkningen. Enligt beslutad plan för fördelning av detta överskott skall hanteras finns. Prestationsbaserade statsbidrag ska enligt god redovisningssed redovisas i samma perioder som prestationerna utförts. Vid rättning av tidigare fel bör hela beloppet korrigeras på en gång och effekten därav påverka resultatet på en gång.

Vissa andra upplysningar

Redovisningsprinciper för delårsrapporten anges som ett eget avsnitt i delårsrapporten. Där framgår att rapporten upprättats i enlighet med lagen om kommunal redovisning och

rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning. Dessutom lämnas en kortfattad beskrivning av de viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats hittills under 2018. Det framgår dock inte om redovisningsprinciperna överensstämmer med de tillämpade vid det senast fastställda bokslutet.

Förklaring till säsongsvariationer beskrivs till viss del. Karaktären och storleken på jämförelsestörande poster lämnas som upplysningar i not till resultaträkningen. Förändring av väsentliga ansvarsförbindelser framgår av not till balansräkningen.

3.1.2. *Bedömning*

Vi bedömer att delårsrapporten i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2018.

Avvikelse från lag och god sed sker avseende periodisering av intäkter från Migrationsverket från tidigare år då de har ackumulerats som skuld istället för att belasta resultatet på rätt period. Istället för att justera detta i sin hel helt har kommunen valt att dela upp det på olika år fram till och med 2018.

3.2. *God ekonomisk hushållning*

Kommunfullmäktige har fastställt ett måldokument med övergripande strategier och budget 2018 med plan 2019-2020 innehållande ett antal finansiella- och verksamhetsmål.

3.2.1. *Iakttagelser*

Finansiella mål

I delårsrapporten görs en överskådlig avstämning mot kommunens finansiella mål som fastställts i budget 2018:

Finansiella mål, fastställda av fullmäktige i budget 2018	Prognos 2018	Prognostiserad måluppfyllelse
Över nästkommande treårsperiod ska årets resultat inklusive utdelning från bolagen och exklusive finansnetto uppgå till minst 1 procent av skatteintäkterna	Prognosen för årets resultat inklusive utdelning från bolagen, exklusive finansnetto, uppgår till 2,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. För planperioden prognostiseras det samlade resultatet till 1,5 procent.	Prognosen pekar på att målet kommer att uppnås
Självfinansieringsgraden för kommunens investeringar för skattefinansierad verksamhet ska vara 70 procent	Prognosen på årets skattefinansierade investeringar innebär att självfinansieringsgraden beräknas uppgå till 79 procent.	Prognosen pekar på att målet kommer att uppnås

Av redovisningen framgår att samtliga mål prognostiseras att uppfyllas. Vi noterar att kommunstyrelsen utvärderar måluppfyllelsen utifrån från det prognostiserade helårsresultatet.

Mål för verksamheten

Fullmäktige i Örebro kommun har formulerat 21 mål inom fyra olika strategiområden med bäring på god ekonomisk hushållning. De tre strategiområdena är:

- Hållbar tillväxt
- Människors egenmakt
- Barn och ungas behov
- Trygg välfärd

I delårsrapporten görs en uppföljning av samtliga mål som fullmäktige fastställt för verksamheten. En sammanfattande bedömning av måluppfyllelsen görs per strategiområde. Redovisningen görs utifrån prognos för helårsutfallet.

I delårsrapporten framgår att utvecklingen går framåt inom samtliga 21 mål och många förbättringsarbeten pågår. Inom 18 av målen visar även indikatorernas utfall att utvecklingen går åt rätt håll. Inom tre av målen når indikatorernas utfall inte uppsatta målvärden.

3.2.2. Bedömning

Vi bedömer att uppföljningen och redogörelsen av målen med koppling till god ekonomisk hushållning ger en överskådlig och samlad bild i delårsrapporten av kommunens måluppfyllelse.

Vi bedömer att det prognostiserade resultat är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2018.

Vi bedömer, utifrån delårsrapportens återrapportering, att verksamhetens prognostiserade utfall är delvis är förenlig med de av fullmäktige fastställda målen i budget 2018.

18 oktober 2018

Rebecka Hansson
Uppdragsledare

Stina Björnram